basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2017

MPUMALANGA

MEMORANDUM

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 15 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: LEESBEGRIP

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP:

1. Spel- en taalfoute in antwoorde word nie gepenaliseer nie omdat die fokus op begrip is. (Foute moet steeds aangedui word.) Waar die foute die betekenis van die woord(e) verander, word dit wel gepenaliseer.

2. Indien die kandidaat woorde uit ŉ ander taal gebruik as die taal wat geassesseer word, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.

3. Vir **oop vrae** word geen punte toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/ EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede/motivering/bewys moet oorweeg word.

4. Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING/LUG JOU MENING-vrae word geen punte toegeken nie. Net die rede/motivering/aanhaling word bepunt.

5. Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat ŉ volsin gee, is dit korrek, **mits** die korrekte woord onderstreep of op een of ander wyse uitgelig word.

6. Wanneer twee of drie feite/punte vereis word en die kandidaat gee ŉ hele reeks, word **slegs** die eerste twee of drie feite/punte nagesien.

7. Aanvaar dialektiese variasies.

8. Aanvaar die letter en/of die korrekte antwoord wat uitgeskryf is by ŉ **meervoudigekeuse-vraag**.

VRAAG 1

TEKS A: TYDSKRIFARTIKEL

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.1	2013	1	1
1.2	(Praise was) 18 (jaar oud).	1	1
1.3	• KwaZulu-Natal • KZN (Enige EEN)	1	1
1.4	(Hy was) een van Suid-Afrika se beste Wiskundeleerders (vir 2013).	1	3
1.5	finansiële	1	3
1.6	• Praise en Lwazi het nie by hulle ouers gewoon nie. • Praise het by sy oom en tante gewoon en Lwazi het alleen gewoon. • Hulle ouers was nie daar nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	2
1.7	“township-skool” (Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie)	1	2
1.8	• ’n Mens moet vroegtydig begin leer/voorberei vir die eksamen. • ’n Mens moenie kort voor die eksamen eers begin leer nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
1.9	• Praise/Hy het dadelik begin leer wanneer hy van die skool af gekom het. • Praise/Hy het tot laat in die nag studeer. • Praise/Hy het volgens sy studierooster studeer. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2	3
1.10	• Hy wil verder/nog leer. • Praise/Hy wil ’n tweede graad in Wiskunde (ook) behaal. (Aanvaar ook as kandidate die laaste sin van paragraaf 4 aanhaal)	1	3
1.11	(Lwazi se pa/Hy was ’n) vragmotorbestuurder.	1	1
1.12	Lwazi het twee susters.	1	3
1.13	• Lwazi/Hy was in ’n goeie skool. • Lwazi/Hy het goeie onderrig daar ontvang. • Lwazi se pa moes die twee dogters gaan versorg. • Hy wou Lwazi nie ontwrig, deur hom na ’n ander skool te vat nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5

Kopiereg voorbehou

1.14	Lwazi/Hy het op Sondae ekstra Wiskundeklasse bygewoon.	1	2
1.15	• B • goedhartig • B goedhartig (Enige EEN)	1	3
1.16	"onderskeidings" (Penaliseer nie as aanhalingstekens nie gebruik is nie)	1	2
1.17	• Wiskunde • Rekeningkunde	2	1
1.18.1 1.18.2	Hy het nie sy eie rekenaar gehad nie. ernstig	1 1	2 3
1.19	• Lwazi se/Sy ouers kon nie sy studiegeld betaal nie. • Daar was nie geld/'n beurs nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Aanvaar nie "geld" alleen nie.)	1	2
1.20	• Mense moet mekaar help. • Mense moet die gees van Ubuntu uitdra. • Mense moenie net aan hulself dink nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
1.21	• D • as 'n mens jou bes doen, sal jy wel goeie uitslae behaal. • D as 'n mens jou bes doen, sal jy wel goeie uitslae behaal. (Enige EEN)	1	3
	SUBTOTAAL:	**24**	

TEKS B: VISUELE TEKS

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
1.22	hoender(vleis)	1	3
1.23	hoër	1	3
1.24	• Hulle braai die vleis wat hulle verkoop. • Die kos word op vlamme gaar gemaak. • Dit is 'n braairestaurant. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	3
1.25	• 81,1 • Een en tagtig komma een (Enige EEN)	1	3
1.26	• B • van watter kitskos mense in SA die meeste hou. • B van watter kitskos mense in SA die meeste hou. (Enige EEN)	1	3
1.27	• 'n Mens sukkel nie met woordeskat/moeilike woorde nie. • Die prentjies help jou om beter te verstaan. • Daar is nie baie woorde om te lees nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
	SUBTOTAAL:	**6**	
	TOTAAL AFDELING A:	**30**	

AFDELING B: OPSOMMING

NASIEN VAN DIE OPSOMMING

Die opsomming word soos volg nagesien:

- **Puntetoekenning:**
    - 7 punte vir 7 feite (1 punt vir elke feit)
    - 3 punte vir taal
    - Puntetotaal: 10

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat nie woordeliks aangehaal het nie:**
    - 1–3 feite korrek: ken 1 punt toe
    - 4–5 feite korrek: ken 2 punte toe
    - 6–7 feite korrek: ken 3 punte toe

- **Verspreiding van taalpunte wanneer die kandidaat woordeliks aangehaal het:**
    - 6–7 direkte aanhalings: ken geen taalpunte toe nie
    - 1–5 direkte aanhalings: ken 1 punt vir taal toe

LET WEL:

- **Tel van woorde:**
    - Nasieners moet die getal woorde wat gebruik is, tel.
    - Geen punte word afgetrek as die kandidaat nie die getal woorde aangedui het nie of as die getal woorde wat gebruik is, verkeerd aangedui is.
    - Indien die kandidaat die vereiste getal woorde oorskry, lees tot by 65 woorde en ignoreer die res van die opsomming.
    - Korter opsommings wat die vereiste feite bevat, mag nie gepenaliseer word nie.

VRAAG 2: GOEIE MANIERE

	TEKS	VERWAGTE ANTWOORDE
1.	Goeie maniere kan jou help om beter met ander mense oor die weg te kom. **Sê altyd asseblief en dankie wanneer dit nodig is.**	Jy moet asseblief en dankie sê.
2.	Dit is goeie maniere om **ander mense se eiendom te respekteer.** Daarom moet ’n mens nie sommer net iets vat of dit gebruik sonder om te vra nie. ’n Mens moet ook nie ander mense se eiendom beskadig nie.	Jy moet ander se eiendom respekteer.
3.	Wanneer jy met iemand praat, moet jy onthou dat ander mense jou kan hoor. **Moenie onnodig hard praat nie.** Wanneer jy te hard praat, mag mense dalk dink dat jy onbeskof is.	Jy moenie onnodig hard praat as jy met iemand praat nie.
4.	**Goeie tafelmaniere is ook belangrik**. Dit is onaangenaam om saam met iemand wat swak tafelmaniere het, te eet. Daarom moet jy altyd met jou mond toe kou.	Jy moet goeie tafelmaniere hê.
5.	**As jy jou selfoon moet gebruik terwyl jy saam met ander mense is, moet jy probeer om eenkant toe te gaan**. Ander mense wil nie hoor wat jy oor jou selfoon sê nie.	Probeer om eenkant toe te gaan as jy jou selfoon gebruik./Moenie jou selfoon in ander se geselskap gebruik nie.
6.	Wanneer baie mense saam is, moet almal wat wil praat, ’n kans kry om iets te sê. Luister terwyl ander mense praat en **wag tot dit jou beurt is om te praat.**	Wag jou beurt af om in ’n geselskap te kan praat./Gee ander mense ’n kans om te praat.
7.	**Sê geluk aan ander mense wat iets goeds gedoen het.** Dit maak mense gelukkig as iemand anders raaksien wat hulle doen.	Wens mense geluk as hulle presteer.
	GETAL WOORDE = 209 woorde (± 200 woorde - Disjunktief)	**GETAL WOORDE = 56 woorde (50–60/65 maksimum)**
		TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

NASIEN VAN TAALSTRUKTURE EN -KONVENSIES

1. Spelling:

   - Eenwoord-antwoorde moet korrek gespel word.
   - By volsin-antwoorde word verkeerde spelling gepenaliseer indien die fout in die taalstruktuur is wat getoets word.
   - Waar afkortings getoets word, moet die leestekens korrek wees.

2. Sinstrukture moet taalkundig korrek wees en in volsinne aangebied word volgens die instruksies.

3. Aanvaar die letter EN/OF die korrekte antwoord wat volledig uitgeskryf is, by ŉ meervoudigekeuse-vraag.

VRAAG 3: ADVERTENSIE

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
3.1	• Almal wat tande borsel. • Alle mense wat tande het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
3.2	wit**ter**	1	3
3.3	• B • weet nie wat om te sê nie. • B weet nie wat om te sê nie. (Enige EEN)	1	5
3.4	• Die verskillende lettertipes trek die aandag na belangrike inligting. • Die adverteerders beklemtoon sekere dele van die advertensie. • Dit maak die advertensie interessant. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
3.5	• D • Kappie • D Kappie (Enige EEN)	1	3
3.6	silwerskoon	1	4
3.7	Hoera	1	1
3.8	• Dit is in 'n blokkie geplaas. • Dit is in wit geskryf teen 'n donker agtergrond. • Dit is groter as die ander woorde geskryf. • Die naam word herhaal. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
3.9	• 'n Mens sien haar skoon tande. • Die advertensie sê dat jy moet glimlag. • Haar tande lyk gesond. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	6
3.10	tevrede met	1	2
	SUBTOTAAL:	**10**	

VRAAG 4: STROKIESPRENT

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
4.1	Vir watter klas is Neelsie laat?	1	5
4.2	• vroeg • betyds (Enige EEN)	1	2
4.3	Meneer sê vir Neelsie dat hy altyd speletjies speel. (Die hele sin moet korrek wees vir die punt.)	1	5
4.4	• Ek gebruik die leer om op die dak te klim. (klimtoestel) • My skoene is van leer gemaak. (gelooide dierevel) • Daar is ’n leer in my kous. (’n gat) (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
4.5	kwaad	1	2
4.6	jammer	1	3
4.7	Hy wys sy (wys)vinger vir Neelsie.	1	6
4.8.1	figuurlike	1	3
4.8.2	Hy is ’n koppige/dom/onnosel persoon. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
4.9	• B • wil hê dat Meneer ophou baklei. • B wil hê dat Meneer ophou baklei. (Enige EEN)	1	4
	SUBTOTAAL:	**10**	

VRAAG 5.1: LEESSTUK

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.1.1	kilometer	1	3
5.1.2	oudste	1	3
5.1.3	aan	1	1
5.1.4	jaarliks	1	3
5.1.5	**P**ietermaritzburg	1	2
5.1.6	**om** die afstand **te** voltooi (Kandidate hoef nie die hele sin uit te skryf nie, maar die gedeelte met die infinitief moet heeltemal korrek wees om die punt te verdien.)	1	3
5.1.7	eise	1	2
5.1.8	twintig	1	5
5.1.9	Hy	1	1
5.1.10	vrou**tjie**	1	2
5.1.11	prestasie**s**	1	2
5.1.12	**ge**hardloop	1	3
5.1.13	• nie • nooit (Enige EEN)	1	3
5.1.14	• Die atlete help mekaar omdat die gees van Ubuntu altyd sterk by die Comrades Marathon is. • Die atlete help mekaar omdat die gees van Ubuntu altyd sterk is by die Comrades Marathon. (Enige EEN)	1	5
	SUBTOTAAL:	**14**	

VRAAG 5.2: PRENT

VRAAG	ASSESERINGRIGLYNE	PUNT	VLAK
5.2.1	drade	1	2
5.2.2	sanger	1	2
5.2.3	lang	1	2
5.2.4	vrolike	1	2
5.2.5	oorfone	1	2
5.2.6	noot	1	2
	SUBTOTAAL:	**6**	
	TOTAAL AFDELING C:	**40**	

AFDELING D: LETTERKUNDE

BLADSAK – Lucas Malan

VRAAG 6

VERHAAL A: "POTYSTER SWEIS NIE" – PG du Plessis

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.1	Huis toe	1	1
6.2	• Hy was in besigheid. • Hy was 'n sakeman. (Enige EEN)	1	1
6.3	• Die seun se stem het gebreek/begin kraak. • Die seun se kleurbaadjie het te klein geword. (Of soortgelyk)	2	1
6.4	• D • skrywer • D skrywer (Enige EEN)	1	3
6.5	• Die verteller het die skoolseun langs die pad opgelaai. • Die skoolseun het vir die verteller van die koshuis vertel. • Die verteller het gehoor hoe die Portugees met die seun oor sy ma praat. • Die skoolseun wou nie die verteller se geld aanvaar nie.	1 1 1 1	2 2 2 2
6.6	(Hy het gesê) dat sy pa ... • omtrent enigiets kon regmaak. • hard gewerk het. • twee bakkies, soos die verteller, gehad het. • vir sy gesin (en sy vriende) omgegee het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	3
6.7	• Hy kon die verteller om verskoning gevra het omdat hy leuens vertel het. • Hy kon aangebied het om die naweek in sy ma se plek te gaan werk. • Hy kon by die Portugees verskoning gemaak het vir sy ma. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
6.8	• Dit is verkeerd om leuens te vertel. • Jy hoef nie leuens oor jou gesin/omstandighede te vertel om aanvaarbaar te wees nie. • As jy nie die waarheid oor jou probleme praat nie, kan niemand jou help nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5

6.9	• Die seun het met 'n stywe rug weggestap. • Die seun het nie weer met die verteller/Portugees gepraat nie. • Die seun het geweier om geld van die verteller te aanvaar. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
6.10.1	• B • ... was nie goed met sweiswerk nie. • B ... was nie goed met sweiswerk nie. (Enige EEN	1	3
6.10.2	• D • ... het gemaak asof die lewe net goed was. • D ... het gemaak asof die lewe net goed was. (Enige EEN)	1	3
6.10.3	• E • ... het nie omgegee vir ander se gevoelens nie. • E ... het nie omgegee vir ander se gevoelens nie. (Enige EEN)	1	3
6.10.4	• C • ... het nie sy verantwoordelikheid nagekom nie. • C ... het nie sy verantwoordelikheid nagekom nie. (Enige EEN)	1	3
6.11	• Hy het die seun langs die pad opgelaai. • Hy het van sy toebroodjies vir die seun gegee. • Hy het vir die seun koeldrank gekoop. • Hy wou vir die seun geld gee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
6.12	skaam	1	3
6.13	• C • dit moeilik is om verhoudings wat skeefloop, reg te maak. • C dit moeilik is om verhoudings wat skeefloop, reg te maak. (Enige EEN)	1	3
		[20]	

EN

VERHAAL B: "TOM" – Jeanne Goosen

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	VLAK
6.14	Hulle kon die donkie gebruik om allerhande goed/draad aan te ry. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1	1
6.15	• Hulle kon kos gekoop het. • Hulle kon die geld gebruik het om skoolfooie te betaal. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	2	1
6.16	Tom	1	1
6.17	• Die broertjie het gevoel dat dit 'n hengse "bargain"/winskoop was. • Goeie donkies was baie duurder as wat hy betaal het. • Die broertjie het gesê dat die donkie homself sou betaal. • Die broertjie het 'n donkie en 'n karretjie vir die geld gekry. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	3
6.18.1	• E • ... was bekommerd oor R100. • E ... was bekommerd oor R100. (Enige EEN)	1	3
6.18.2	• D • ... het slim planne vir elke probleem gehad. • D ... het slim planne vir elke probleem gehad. (Enige EEN)	1	3
6.18.3	• A • ... het gelyk asof hy lag. • A ... het gelyk asof hy lag. (Enige EEN)	1	3
6.18.4	• B • ... het nie sy besittings opgepas nie. • B ... het nie sy besittings opgepas nie. (Enige EEN)	1	3
6.19	• Die verteller was baie kwaad. • Die verteller was moedeloos. • Die verteller was negatief oor die donkie en die kar. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
6.20	• A • bly was, want hy het die argument gewen. • A bly was, want hy het die argument gewen. (Enige EEN)	1	3
6.21	• Die verteller was ontevrede oor die donkie. • Die broertjie het redes gegee waarom hy die donkie gekoop het. • Die groentetuin moes omhein word. • Die donkie het gelag.	1 1 1 1	2 2 2 2

6.22	slim	1	3
6.23	• D • personifikasie. • D personifikasie. (Enige EEN)	1	3
6.24	• Die verteller het die broertjie laat voel asof hy niks reg kon doen nie. • Die verteller het die broertjie laat voel asof hy dom was. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
6.25	Hy het geld gekry vir die donkie wat eintlik in 'n swak kondisie was. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1	5
6.26	Die verhaal handel oor Tom. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1	4
		[20]	

TOTAAL AFDELING D: 40
GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou